

VU BOTANIKOS SODAS
2012 M.

A. Skridaila

Augalų kolekcijos

Botanikos sodo augalų kolekcijose 2012 m. buvo sukaupta per **10000** pavadinimų augalų (kolekcijos papildytos 256 pavadinimų augalais, prarasta – 38)

2012 m. toliau tvarkytos ir plėtotos senosios sodo augalų ekspozicijos: Augalų kolekcijų skyriaus Žolinių dekoratyvinių augalų grupių plotuose pašalinta didelė dalis nebereikalingų apsauginių tvorų, atnaujintos kai kurios kolekcijos (lelijų), toliau pildytos augalais Japoniško sodo ekspozicijos, baigtas fitoremediacinių (valančių gruntą) augalų ekspozicijos įrengimas (195 kv. m. – 60 pav. aug.). Iš esmės apvalytos naujojo arboretumo erdvės nuo savaiminių medžių ir krūmų. Vingio skyriuje pirmą kartą pražydo 300 naujų tulpių veislių

Mokslinė veikla

- Sodo darbuotojų vykdyti moksliniai tyrimai tema: Augalų genetinių išteklių biologiniai, molekuliniai tyrimai ir biotechnologijos (2011-2015), pagal VU mokslo kryptį: 14. Genomika ir biotechnologijos: fundamentiniai ir taikomieji tyrimai. Vykdyti melsvauogio sausmedžio, europinio kukmedžio, mikorizės, augalų dauginimo *in vitro* tyrimai.
- Parengta paraiška dėl LMT projekto “Gentaxus” finansavimo (vertinama).
- Vykdyti du projektai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonę „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“: „Mikorizė miško atkūrimo efektyvumo didinimui“ (sutartis Nr. 1PM-PV-09-1-001461) ir „Universalus ūkininkavimo modelio diegimas auginant perspektyvias tulpių rūšis ir veisles“ (sutartis Nr. 1PM-PV-10-1-003049-PR001).

Publikacijos, dalyvavimas mokslo renginiuose, jų organizavimas, mokslo populiarinimas:

- išleistas tęstinis leidinys „*Index seminum* – 2012“ (285 augalų sėklų pavadinimai);
- išspausdinta 33 sodo darbuotojų parengtų mokslinių publikacijų: 3 straipsniai leidiniuose cituojamuose *ISI Web of Science* duomenų bazėje, 1 straipsnis cituojamas kitose duomenų bazėje, 14 straipsnių recenzuojamuose užsienio ir Lietuvos leidiniuose, konferencijų tezių 15;
- 2012 metais sodo darbuotojai parengė ir skaitė pranešimus, pristatė stendinius pranešimus iš viso parengė 44 pristatymus konferencijose, seminaruose ir kituose moksliniuose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje.
- paskelbti 13 mokslo populiarinimo straipsnių respublikinėje spaudoje, ir 4 – virtualioje erdvėje.
- Sode organizuotos mokslo populiarinimo festivalio – „Tyrėjų naktis“ veiklos (paskaitos, laboratoriniai darbai).
- 2012 metais sodo edukacinė programa (su gidu) buvo užsakyta lopšeliams – darželiams (10 kartų), pradinėms mokykloms (28), vidurinėms ir pagrindinėms mokykloms (22), gimnazijoms (18), profesinei mokyklai (1), aukštosioms mokykloms (5 – VIKO, Vilniaus dailės akademijai, KMAIK, Riomerio universitetas (darbuotojams)), įstaigoms ir šeimoms (49), tame skaičiuje įvairiems VU padaliniams ar jų atstovams (11).

Dalyvavimas studijų organizavime

2012 metais Botanikos sodo darbuotojai:

Skaitė 4 kursų paskaitas studentams VU, ŠU, VIKO.

Vadovavo studentų praktikoms (4), kursiniams (1), bakalauriniams (2), magistriniams (2) darbams.

Dalyvavo doktorantūros komitetuose (2), rašė recenzijas (1), oponavo (1), dalyvavo įvairių komisijų, tarybų, redkolegijų ir t.t. darbe (9).

Konsultavo doktorantus (3) studentus jiems rengiant įvairius studijų programų darbus.

Kvalifikacijos kėlimas

- 2012 m. sodo darbuotojai dalyvavo per 30 mokslinių renginių (tarptautinių kongresų, konferencijų, seminarų, forumų, mokymo kursų ir kitų) kur kėlė kvalifikaciją: tarptautiniame botanikos sodų kongrese „Eurogard VI“ 2012.05.26-2012.06.02 Graikijoje; 5 Baltijos Botanikos sodų konferencijoje 2012.09.27-30 Latvijoje-Lietuvoje (Jelgava-Šiauliai); mokymuose pagal VU personalo Erasmus mokymosi vizitų neakademinėse organizacijose užsienyje programą „SynBio workshop – risk assessment challenges of synthetic biology“ ir ekspertų komiteto posėdyje „The 6th Meeting of European Advisory Committees on Biosafety“, Prancūzija (Paryžius), Haut Conseil des biotechnologies / High Council for Biotechnologies, 2012 12 08 – 2012 12 14 ir t.t.

Sodo lankymas, kultūrinė ir šviečiamoji veikla

- 2012 m. sode pabuvojo 65500 lankytojų
- 2012 m. sode buvo surengta per 20 renginių plačiai visuomenei
- Sode skaityta 10 viešų paskaitų sodininkystės, gamtosaugos, gamtos mokslų temomis. Sodo darbuotojų pravestos 177 ekskursijos, dalyvauta 10 televizijos ir 7 radijo laidose.
- Išleista ir išplatinta per 26000 vnt. informacinių lankstinukų
- Sodo internetinėje svetainėje www.botanikos-sodas.vu.lt apsilankė 245 000 lankytojų (171 000 unikalių), peržiūrėjusių virš 0,88 mln. puslapių. Šioje svetainėje paskelbti 7 sodo darbuotojų straipsniai, paskelbtos 26 naujienos. .
- Tinklapyje „Facebook“, - svetainėje „VU botanikos sodas“ patalpinta 250 naujų fotografijų, parašyta 155 žinutės. Pastarosios svetainės gerbėjų skaičius per metus išaugo 853, t.y. iki 2878, joje susilaukta 5000 lankytojų aktyvių veiksmų. Ją per metus aplankė 118000 unikalių lankytojų
- Sodo darbuotojai internetiniame tinklalapyje „Panoramio.com“ susietame su pasaulyje labai populiaria „Google Earth“ programa, patalpino 380 fotografijų.

Bendradarbiavimas

- Sodas LUBSA, BBG (didžiosios ir mažosios), BGCI narys, Europos Sąjungos botanikos sodų konsorciumo narys, dalyvauja Tarptautinio augalų mainų tinklo (*International Plant Exchange Net*) veikloje.
- 2012 metais palaikyti sėklų mainų ryšiai su 260 adresatų (iš 48 valstybių), iš kurių buvo gauta 527 sėklų pavyzdžiai. Kitiems sodams išsiųsti 772 VU Botanikos sode surinktų sėklų pavyzdžiai. Botanikos sodas tęsė bendradarbiavimą su Tarptautiniu augalų genetinių išteklių institutu (*International plant genetic resources institute – Italy*), administruojant centrinę Europos duomenų bazę *Ribes L. Rubus L.* augalų gentims.
- Vykdam mokslu tiriamuosius darbus bendradarbiauta su Lenkijos MA Dendrologijos institutu (Kórnik).
- Palaikyti glaudūs ryšiai ir su kolegomis iš botanikos sodų Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Suomijoje, Švedijoje, Danijoje, Vokietijoje. Šiais metais pasidalinta patirtimi, aptarti bendri projektai Latvijoje-Lietuvoje (Jielgavoje-Šiauliuose), surengtoje konferencijoje
- Kartu su Japonijos ambasada organizuotas “Japoniško sodo” atidarymas. Sode lankėsi įvairių ambasadų atstovai (JAV, Suomijos, Indonezijos ir t. t.).
- 3 mėn. stažuotei iš Nitroje esančio Slovakijos Žemės Ūkio Universiteto buvo priimta landšafto architektė J. Bačova.
- Taip pat aktyviai bendradarbiauta ir su partneriais Lietuvoje (valstybinėmis, savivaldybės įstaigomis, botanikos sodais, arboretumais, įvairiomis švietėjišką veiklą vykdančiomis ar remiančiomis įstaigomis): LR aplinkos ministerija, AGB (prie LR AM), Vilniaus miesto savivaldybė, VšĮ “Grunto valymo technologijos, Trakų istoriniu nacionaliniu parku, VšĮ “Vilniaus puodžių cechu” ir t. t.

Sodo finansai 2012 m.

<i>Finansavimo šaltinis</i>	<i>Lėšų viso</i>	<i>DUF su Sodra</i>	<i>Kolekcijų palaikymui, ūkinėms reikmėms ir pan.</i>	<i>Infrastruktūros plėtrai</i>
<i>VU</i>	<i>1.955,6</i>	<i>1715,6</i>	<i>200</i>	<i>40</i>
<i>VIP</i>	<i>932</i>			<i>932</i>
<i>Viln.m. savivaldybė</i>	<i>40</i>			<i>40</i>
<i>Kiti rėmėjai</i>	<i>27</i>		<i>10</i>	<i>17</i>
<i>BS uždirbtos lėšos ūkiskaitiniu būdu</i>	<i>368,2</i>	<i>205,7</i>	<i>162,5</i>	
<i>BS grantų, projektų lėšos</i>	<i>187,7</i>	<i>57</i>	<i>130,7</i>	
<i>Viso</i>	<i>3509,6</i>	<i>1978,3</i>	<i>503,2</i>	<i>1029</i>

Infrastruktūros plėtra 2012 m

Plėtojant Botanikos sodo infrastruktūrą atlikta darbų už daugiau kaip **1029 tūkst. Lt.**

Iš jų:

932 tūkst. Lt – Valstybės investicijų programos lėšomis baigta naujos arklidės statyba, sodo nuotekų surinkimo tinklai prijungti prie miesto tinklų, įrengta pirmoji sode saulės energiją akumuliuojanti sistema (skirta buitinio vandens šildymui).

56 tūkst. Lt – Vilniaus miesto savivaldybės (40 tūkst. Lt.) ir sodo lėšomis (16 tūkst. Lt) sutvarkytos įžanginės sodo ekspozicijos su parkavimo aikšte (vietoj buvusios augalų prekyvietės).

Baigti „Japoniško sodo“ pagrindinės infrastruktūros įrengimo darbai (įrengtas tiltelis, pastatyta nedidelė pavėsinė, įrengti nendriniai stogeliai medinėms tvoroms, pagamintas akmeninis žibintas ir t.t.

Baigta tvarkyti fitoremediacinė ekspozicija: pasėta veja 700 m² plote, pasodinti ekspoziciniai augalai, įrengta informacinė sistema (kartu atnaujinant ir kitų pagrindinių sodo informacinių stendų informaciją), pastatyta informacinė pavėsinė dalis šių darbų atlikta panaudojant rėmėjo VŠĮ „Grunto valymo technologijos“ tam tikslui skirtą paramą (**17** tūkst. Lt.).

VU lėšomis atliktas požeminės augalų saugyklos el. instaliacijos atnaujinimas, į jį įvestas vandentiekis, nuotekų šalinimo vamzdynas, UAB „Sauluva“ (nuomininko) atliktas dalies šio pastato stogo remontas.

Vingio skyriuje atnaujinta pagrindinio pastato el. instaliacija, suremontuotas dušas.

Pašalintos nebereikalingos tvoros dendrologinėse kolekcijose, didelėje dalyje žolinių dekoratyvinių augalų kolekcijose ir t.t.

Iš privačių rėmėjų gauti dovanų 9 suoleliai, pastatyti lankomiausiose sodo vietose.